

Kwartalnik Samorządowy

RADZIEJOWIANIN

Bezpłatny

WIOSNA 2016

ISSN 1732-4440

fot. Paweł Śrubas

Kolo Gospodyń Wiejskich - Zagorzyce

Kamil Dominiak z SP Rusinowo odbiera nagrodę konkursową

Kolo Gospodyń Miejskich - Radziejów

Migawki z Jarmarku Wielkanocnego w RDK 12 marca 2016

Organizatorami Jarmarku Wielkanocnego był Radziejowski Dom Kultury i Gminny Ośrodek Kultury w Czolowie.

W Radziejowskim Konkursie na najładniejszą pisanekę, palmę, stroik i ozdoby wielkanocne zostały wyróżnione następujące osoby: Kamil Dominiak z SP Rusinowo, Zuzanna Marciniak z SP Dębola, Grzegorz Chranowski z Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie, Mateusz Jarmuż z Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie, Andżelika Michalak z PG Skibin, Patrycja Zachwieja SP Dębola, Konrad Fer SP Płowce, Filip Postolek Przedszkole Gminne w Skibinie, p. Krystyna Trzeciak z Aleksandrowa Kujawskiego, Wiktoria Szatkowska SP Płowce, Katarzyna Polaczyk SP Dębola, Wiktoria Kurkiewicz PG Skibin, Oliwia Gańczewska SP Dębola.

Panie w KGM Radziejów: Krystyna Dąbrowska, Krystyna Staszak, Barbara Patyk, Iwona Czysz, Renata Cichowlas, Jadwiga Tyczkowska. Panie KGW Zagorzyce: Grażyna Izydorczyk, Jola Nowowiejska, Teresa Kornacka, Jadwiga Kazimierzak, Iza Płoszaj, Wioletta Topolska, Iwona Sobocińska, Iwona Rejman, Justyna Rejman.

Szanowni Mieszkańcy Radziejowa

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych przyjmijcie Państwo najlepsze życzenia-zdrowia, pomyślności, szczęścia i radości oraz spokoju ducha, ale i dobrego dyngusa. Niech te Święta uptyną nam w milej rodzinnej atmosferze, w oderwaniu od problemów dnia codziennego.

Wesołych Świąt
Życzą

Burmistrz Miasta
Sławomir Bykowski

Przewodniczący RM Radziejów
Marek Pawlak

Zaproszenie

Serdecznie zapraszam do udziału w II Edycji Konkursu „Najładniejsza pisanek wielkanocna” 2016

Konkurs kierowany jest do dzieci i dorosłych, (bez ograniczeń wiekowych). Regulamin konkursu znajduje się na stronie internetowej: www.ewaklimaszewska-antos.pl

Jak w poprzedniej edycji konkursu, tak i w tym roku na zwycięzców czekają **atrakcyjne i ciekawe nagrody.**

Zapraszam
Ewa Klimaszewska-Antos
Radziejowianka

KONKURS

„NAJŁADNIEJSZA PISANKA WIELKANOCNA 2016”

Konkurs organizowany jest w celu promocji kultury chrześcijańskiej i kultywowania wielkanocnych tradycji.

Zachęcam wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Radziejów do udziału.

Przewiduję ciekawe nagrody.

Ewa Klimaszewska-Antos

Szczegóły na: www.http://ewaklimaszewska-antos.pl

„RADZIEJOWIANIN” - Kwartalnik
Redaktor naczelny – PAWEŁ ŚRUBAS

Redakcja w składzie – T. Gadzinowska, M. Maciejewski, D. Wielgosz, A. Wojciechowska, N. Wielgosz,
Wydawca – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. F. Becińskiego, ul Objezdna 33
Adres Redakcji – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. F. Becińskiego, ul Objezdna 33,
www.bibliotekaradziejow.cdx.pl, tel. 54 285 32 80
e-mail: radziejowianin@umradziejow.pl

Pismo zrzeszone w Stowarzyszeniu Polskich Mediów oraz w Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO SKRÓTÓW NADESŁANYCH TEKSTÓW
PRAWA AUTORSKIE ZASTRZEŻONE

„Každy znajdzie tu coś, co mu się nie spodoba. Każdemu jego małe oburzenie.”

(Józef Hen - pisarz, publicysta)

KILKA SŁÓW O SELEKTYWNEJ ZBIÓRCIE ODPADÓW NA TERENIE MIASTA

ZASADY SEGREGACJI:

PAPIER- wrzucamy: gazety, książki, katalogi, zeszyty; papierowe torby i worki; papier szkolny, biurowy; kartony po mleku i po napojach; kartony i tekturę oraz zrobione z nich opakowania.

nie wrzucamy: tłustego i zabrudzonego papieru (np. papierowe opakowania po maśle, margarynie, twarogu.); papieru termicznego i faksowego; tapet; odpadów higienicznych (np. waciki, podpaski, pieluchy).

TWORZYWA SZTUCZNE - wrzucamy: puste, odkręcone i zgniecione butelki plastikowe po napojach (np. typu PET), puste butelki plastikowe po kosmetykach i środkach czystości, plastikowe opakowania po żywności (np. po jogurtach, serkach, kefirach, margarynach), plastikowe zakrętki, folia i torebki z tworzyw sztucznych,

nie wrzucamy: butelek po olejach spożywczych i samochodowych; opakowań po olejach spożywczych czy silnikowych, smarach, styropianu, gumy, butelek z jakąkolwiek zawartością, opakowań po środkach chwastobójczych, sprzętu AGD.

SZKŁO- wrzucamy: butelki i słoiki szklane po napojach i żywności; butelki po napojach alkoholowych; szklane opakowania po kosmetykach,

nie wrzucamy: porcelany i ceramiki, doniczek, żarówek, lamp neonowych, fluorescencyjnych i rtęciowych, reflektorów, izolatorów, szkła stołowego, szkła okularowego, szkła żaroodpornego, fajansu, ekranów i lamp telewizyjnych, lustro, szyb samochodowych.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z POSZCZEGÓLNYMI

RODZAJAMI ODPADÓW:

-TWORZYWA SZTUCZNE, PAPIER, SZKŁO:

Nieruchomości jednorodzinne: tworzywa sztuczne, papier należy gromadzić na terenie posesji w pojemniku 110 l, szkło w ogólnodostępnych pojemnikach (tzw. dzwonach) ustawionych w wyznaczonych miejscach na terenie miasta

Nieruchomości wielorodzinne: tworzywa sztuczne, papier, szkło należy gromadzić w ogólnodostępnych pojemnikach (tzw. dzwonach) ustawionych w wyznaczonych miejscach na terenie miasta,

- **POPIÓŁ:** w miesiącach styczeń, marzec i grudzień w wyznaczonych dniach wystawić przed posesję 4 worki z popiołem, które zostaną odebrane przez firmę wywozową. Nadwyżkę popiołu można sypać do pojemnika na odpady zmieszane. Ponadto popiół zgromadzony w workach można w każdej ilości dostarczyć do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tj. w skrócie PSZOK-a zlokalizowanego przy ulicy Rolniczej.

- **METAL:** dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **OPAKOWANIE WIELOMATERIAŁOWE:** dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **ODPADY ZIELONE** (np. trawa, liście, gałęzie): dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **PRZETERMINOWANE LEKI:** gromadzić w specjalnych pojemnikach w aptekach lub dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **CHEMIKALIA:** przekazać do punktów ich sprzedaży lub dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **ZUŻYTE OPONY:** dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **AKUMULATORY:** przekazać do punktów ich sprzedaży lub dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **ZUŻYTE BATERIE:** gromadzić w pojemnikach ustawionych w budynkach użyteczności publicznej lub dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY:** przekazać do punktów ich sprzedaży lub dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **MEBLE I ODPADY WIELKOGABARYTOWE:** dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a,

- **ODPADY BUDOWLANE I ROZBIÓRKOWE:** maksymalnie 1 m³ rocznie od jednego gospodarstwa domowego dostarczyć nieodpłatnie do PSZOK-a.

ZBIERAMY SELEKTYWNIENIE POPIÓŁ

Szanowni Mieszkańcy

Obowiązujące przepisy prawne zobowiązują gminy do systematycznego ograniczania masy odpadów zmieszanych, które są składowane na składowisku. Za każdą tonę odpadów, która trafi na wysypisko ponad ustalony limit gmina musi zapłacić karę pieniężną. W związku z tym konieczne było podjęcie działań, które pozwolą na oddzielenie ze strumienia odpadów zmieszanych tych śmieci, które są najcięższe. Jak wiadomo największą wagę w śmieciach powodują popiół oraz odpady budowlane tj. gruz. O ile problem zbierania odpadów budowlanych udało się rozwią-

zać (każde gospodarstwo domowe może wywieźć odpady budowlane w ilości 1 m³ na rok do Punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zlokalizowanego przy ulicy Rolniczej), to sprawa oddzielenia popiołu od masy odpadów zmieszanych była znacznie trudniejsza. Popiół musi zostać zebrany selektywnie „u źródła”, ponieważ na linii sortowniczej na wysypisku nie ma możliwości oddzielenia go ze strumienia odpadów zmieszanych. Mamy świadomość, że najlepszym sposobem selektywnej zbiórki popiołu byłoby wyposażenie wszystkich nieruchomości, które zadeklarowały selektywną zbiórkę w pojemniki na popiół. Niestety takie rozwiązanie jest kosztowne, ponieważ wiąże się z koniecznością zakupu dodatkowych pojemników. Być może zamiast wzrostu o 0,50 złotych stawka opłat za zbieranie odpadów w sposób selektywny wzrosłaby o 3,00 złote lub więcej. Ponadto podczas wysypywania zawartości pojemnika do śmieciarki powstaje duże zapylenie. W związku z tym podjęto decyzję, że nieruchomości zbierające śmieci selektywnie zostaną wyposażone w worki do zbiórki popiołu. Segregacja polega na zapelnieniu popiołem worków dostarczonych przez firmę odbierającą odpady w podanej ilości: w styczniu (4 worki), w marcu (4 worki), w grudniu. (4 worki) – razem przez cały rok z każdej nieruchomości wyposażonej w piec węglowy lub miałowy może zostać odebranych 12 worków popiołu.

W pozostałych miesiącach w przypadku nadwyżki popiołu należy wyrzucać do pojemnika na odpady zmieszane, tak jak miało to miejsce w ubiegłych latach.

Anna Koźmińska

Słów kilka o wodzie ...

W poprzednim numerze wspomniałem już o konieczności budowy nowej stacji uzdatniania wody (ujęcie „Meprozet”).

W 2014 r. Miasto wykupiło grunt pod tę inwestycję od ówczesnego PKS-u za 90 tys. zł. Dziś wiemy, że nie możemy liczyć na dofinansowanie tego zadania z UE. Realizacja musi nastąpić w ciągu 2 - 3 lat. Zmusza nas do tego wiek urządzeń obecnej stacji, a także stara technologia uzdatniania wody. Inwestorem budowy nowej stacji będzie spółka „EMPEGIEK”, bo to ona zajmuje się wydobyciem i przesyłem wody. Jednocześnie, będąc płatnikiem podatku VAT, może go odliczyć w pełnej wysokości, co jest bardzo ważne przy inwestycji rzędu 3-4 mln zł. Podatek 23 % to prawie 1/4 wartości przedsięwzięcia.

W ciągu ostatnich kilku lat wspomniana spółka miasta zamykała rok można powiedzieć prawie bez zysku. Taki był priorytet ustalony przez Radę Miasta. Cena wody i ścieków była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie. Wszystkie duże inwestycje kanalizacyjne i wodne wartości kilkunastu milionów złotych były prowadzone przez miasto, z dużym dofinansowaniem z UE.

Tak też będzie realizowany następny projekt kanalizacyjny szacowany według kosztorysu na 11 mln zł., przy dofinansowaniu z UE tylko kwotą około 3 mln zł.

Korzystna cena usług świadczonych przez spółkę tj. dostawy wody i odbioru ścieków dla mieszkańców spowodowała nie wypracowanie zysku, a co za tym idzie nie podwyższała kapitału zakładowego. „EMPEGIEK” prowadzi działalność na majątku, którego właścicielem jest Miasto. To ono ponosi wysokie koszty amortyzacji tego majątku. Taka polityka finansowa spowodowała, iż w ocenie banków i pożyczkodawców „EMPEGIEK” nie posiada zdolności kredytowej, a takiej zdolności wymaga również Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Kondycja finansowa firmy ubiegającej się o pożyczkę z WFOŚiGW,

musi pozwalać na obsługę i jej spłatę przez okres na jaki została udzielona (5 – 10 lat). Mówiąc o cenie wody i ścieków trzeba wspomnieć o uchwale Rady Miasta, która zwalnia spółkę z podatku od wartości budowli związanych z dostawą wody i odprowadzaniem ścieków. Skutki tego zwolnienia za 2015 rok wynoszą 358 tys. zł. Oznacza to pomniejszenie dochodów miasta, a z drugiej strony w spółce znaczne zmniejszenie kosztów.

Taka relacja pomiędzy Miastem, a jego spółką wywiera bezpośredni wpływ na ceny świadczonych usług.

Bez ponoszenia kosztów budowy i amortyzacji oraz zwolnień z obowiązku płatności podatku od nieruchomości od wartości budowli służących zbiorowemu odprowadzaniu ścieków i dostawy wody, ceny usług byłyby dużo wyższe. Celem poprawy kondycji spółki, która umożliwi jej prowadzenie inwestycji Rada Miasta podjęła decyzję w sprawie wzrostu cen dostawy wody i odbioru ścieków.

Jednocześnie wybudowanie nowej stacji uzdatniania wody pomoże rozwiązać problem na wiele lat. Przed podwyżką cena wody w mieście wynosiła 2,65 zł., (w sąsiedniej gminie 2,72 zł.) cena ścieków w mieście wynosiła 4,15 zł. (sąsiednia gmina nie ma kanalizacji). Przed podwyżką w Radziejowie cena usługi dostawy wody i odbioru ścieków wynosiła razem 6,80 zł./m³

Najniższa cena w/w usługi w woj. kuj-pom. wynosiła razem 6,22 zł.

Najwyższa cena w/w usługi w woj. kuj-pom. wynosiła razem 16,32 zł.

Cena po podwyżce w/w usługi w Radziejowie wynosi razem 7,99 zł.

Średnia cena w/w usługi w woj. kuj-pom. wynosi razem 9,04 zł.

Żadna decyzja o zwiększeniu obciążeń nie może liczyć na popularność. Nie należy ona do łatwych i przyjemnych, ale na pewno koniecznych i mogących liczyć na zrozumienie mieszkańców.

Sławomir Bykowski

Razem
już
50 lat !

Radziejowski magistrat w dniu 5 stycznia br. przygotował dla siedmiu par małżeńskich uroczystą ceremonię obchodów złotego jubileuszu 50 – lecia pożycia małżeńskiego. Burmistrz Sławomir Bykowski oprócz kwiatów, wręczył Jubilatom przyznane przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę medale za długoletnie życie małżeńskie. W uroczystości oprócz samych zainteresowanych wzięli udział m.in. ks. prob. Ireneusz Mrowicki, o. Edward Podgórski i Przewodniczący Rady Miasta Marek Pawlak. Niestety nie wszystkie pary mogły być w tym dniu obecne, w związku z tym Burmistrz Miasta postanowił kilka dni później osobiście odwiedzić pp. Janinę i Klemensa Grzegorków (na zdjęciu) i wręczyć im wspomniane medale.

Jubileusz obchodziły następujące pary:

Henryka i Tadeusz Adamczewscy,

Elżbieta i Krzysztof Koleccy,

Jadwiga i Stanisław Stasińscy,

Halina i Zdzisław Stasińscy,

Mirosława i Szymon Szyrkowscy,

Marianna i Andrzej Śrubasowie,

Mirosława i Bronisław Waszakowie.

RADZIEJÓW na starej fotografii ...

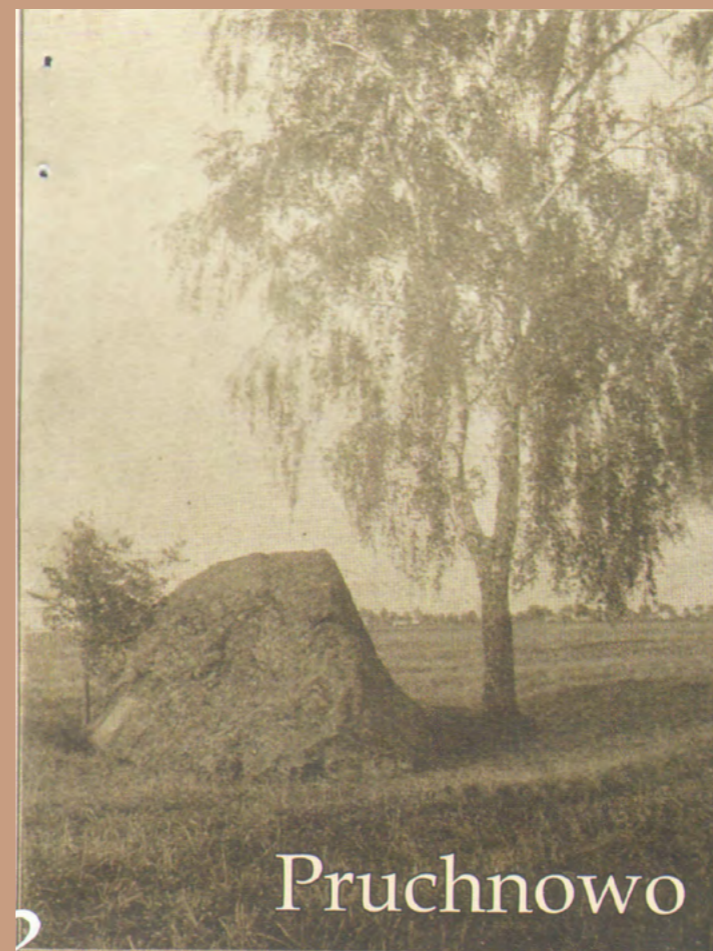
Uroczystość Bożego Ciała, procesja przy radziejowskiej farze - ul. Szkolna, rok 1956, (z prywatnego archiwum p. Bożeny Polewskiej)

Pobyt radziejowskich harcerzy w lasku pod namiotem, wczesne lata 50-te, z prywatnego archiwum p. Danieli Piel (zd. Skrzeczkowska)

Uczniowie i nauczyciele szkoły podstawowej, połowa lat 50-tych. Na zdjęciu m.in. p. Genowefa Majchrzak - kierowniczka szkoły, Marysia Sobczak, p. Szamborska, p. Guzek, Izidor Bąkowski, Ela Szczepańska, z prywatnego archiwum p. Antoniego Kowalkowskiego.

Napis z tyłu zdjęcia brzmi:
legendarny kamień 1908 r,
wg. *Aus dem Posener Lande J.h 3. 1908*
z prywatnego archiwum
p. Kazimierza Andrzejewskiego.

Obecnie los w/w kamienia jest nieznanym.
Redakcja „Radziejowianina” zwraca się do
wszystkich tych, którzy mieliby jakąkolwiek
wiedzę o jego historii.
Kontakt z naszą redakcją osobiście lub maillowo:
radziejowianin@umradziejow.pl

FERIE ZIMOWE W RDK

Dwa tygodnie ferii minęły szybko, ale w RDK nie brakowało atrakcji! Jak co roku było różnorodnie - coś dla ducha, coś dla ciała. Najmłodszy mieszkańcy Radziejowa mogli skorzystać z bezpłatnych zajęć tanecznych i plastycznych prowadzonych przez instruktorów - Magdę Chojnicką i Natalię Wielgosz. Natomiast dla młodszych rycerzy zorganizowaliśmy "zimową szkołę szermierki", w której dzieci poznały podstawowe zasady tego sportu i mogły stoczyć mini pojedynki. Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Radziejowie zorganizowało w RDK zajęcia pt. "Świat zawodów", na których najmłodszy podczas różnych zabaw i aktywności poznawali szeroki wachlarz zawodów. Zapraszamy już za rok!

BIESIADA ŚLĄSKA

Radziejowski Dom Kultury 22 lutego zaprosił mieszkańców miasta i okolic na Wieczór Śląski, podczas którego wystąpili śląscy artyści: Grzegorz Stasiak i grupa Fest. Było dużo humoru, m.in.: nauka jazdy u Alojza.

KONCERT Z OKAZJI DNIA KOBIET

W niedzielne popołudnie dla radziejowskiej publiczności wystąpił zespół Jokalavie Band w składzie: Kasia Olszta- wokal, Tomek Cybulski- piano/syntezytor, Jurek Ferchow- gitara basowa, Mariusz Daroszewski- perkusja, Tomek Zieliński- saksofon, Dawid Drażkowski- trąbka, Krzysiu Ulczycki- puzon. W tym wyjątkowym dniu salę widowiskową wypełniły dźwięki znanych i lubianych przebojów polskiej i zagranicznej muzyki rozrywkowej, m.in.: "Jesteś lekiem na całe zło" Krystyny Prońko, "Jednego serca" Czesława Niemena, "Unchain my heart" Joego Cockera.

Tekst i zdjęcia: zespół RDK
Opracowanie graficzne: Emilia Zuber

Już po raz kolejny WOŚP zagrała w Radziejowie

W tym roku dochód ze zbiórki przeznaczony był na zakup sprzętu medycznego dla oddziałów pediatrycznych i dla godnej opieki ludzi w podeszłym wieku. Dzięki ofiarności darczyńców udało nam się zebrać rekordową kwotę **40 858,70 zł**. Wsparły nas także szkoły i instytucje, które zorganizowały własne imprezy i aukcje: Zespół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przemystce - 5077,27 zł; Zespół Szkół i Placówek w Radziejowie - 729 zł; Zespół Szkół Mechanicznych - 744,45 zł; Przedszkole Gminne w Skibinie - 140,40 zł oraz Gmina Topólka - 5921,66 zł.

Sztab w Radziejowskim Domu Kultury wsparło 84 wolontariuszy z następujących placówek i instytucji: Miejski Zespół Szkół w Radziejowie, Zespół Szkół Mechanicznych w Radziejowie, Zespół Szkół i Placówek w Radziejowie, Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przemystce, Gimnazjum w Skibinie, Szkoła Podstawowa w Płowcach, Szkoła Podstawowa w Morzyczach, Publiczne Gimnazjum w Osiecinach, Gminny Ośrodek w Topólce. Jak co roku zorganizowaliśmy Wielką Aukcję, na którą fanty przekazali: restauracja Arkadia z Radziejowa podarowała tort, piekarnia ALS z Radziejowa przekazała pieczywo, pizzeria K2 z Radziejowa podarowała pizzę w kształcie serca, redakcja "Radziejowianina" podarowała gadżety, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Radziejowie przekazał rękodzieło. Nad naszym bezpieczeństwem czuwali policjanci z KP w Radziejowie oraz Radziejowscy Strażacy. Pieniądze ze zbiórek i aukcji były liczone przez pracowników KDDBS.

Serdecznie wszystkim dziękujemy.

Tekst i zdjęcia: zespół RDK
Opracowanie graficzne: Emilia Zuber

Wiadomości z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej

Dzień Bezpiecznego Internetu

W początkach lutego br. odbyły się kilka spotkań z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu. Wzięły w nim udział dzieci z klasy I a, II d oraz III a z Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie.

Dzieci wysłuchały bajki pt. „Wokół komputera”, obejrzały kreskówkę „Sieciaki.pl” oraz poznały zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

ROK 2016 - ROKIEM HENRYKA SIENKIEWICZA

2 marca br. odbyło się czytanie nowel Henryka Sienkiewicza. W czytaniu uczestniczyli uczniowie kl. V d z Miejskiego Zespołu Szkół w Radziejowie z nauczycielką Anną Opasik-Urbańską. Spotkanie odbyło się we współpracy z biblioteką szkolną - bibliotekarką Wiesławą Marek.

Dyskusyjny Klub Książki działa

19 stycznia oraz 23 lutego br. odbyły się spotkania DYSKUSYJNEGO KLUBU KSIĄŻKI. Panie spotkały się w naszej czytelnicy i przy kawie, herbatce oraz faworkach (domowej roboty) wymieniały się opiniami o książce „Silva rerum”. Jedną z klubowiczek zareklamowała książkę, którą ostatnio czytała. Jest to „Tajemnica domu Heclów” napisana przez Jacka Dehnela oraz Piotra Tarczyńskiego pod wspólnym pseudonimem Aniela Szymczkowska.

Tematem drugiego spotkania była książka Jarosława Mikołajewskiego pt. „Największe szczęście, największy ból - rozmowy z Julią Hartwig”. W kwietniu kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, na które serdecznie wszystkich zapraszamy.

Wiadomości z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej

I już po feriach ...

W dniach 18.01.-29.01.2016r. w ramach ferii zimowych odbyły się następujące zajęcia: Dzień z Koszmarnym Karolkiem, głośne czytanie „Koszmarnego Karolka” F. Simon, wykonanie ilustracji do wybranego fragmentu tejże książki. Kolejną propozycją ty razem plastyczną „Mały Artysta” – w ramach tego wykonano kolorowych kart, laurek z okazji Dnia Babci i Dziadka. Zajęcia plastyczne z użyciem masy solnej. We współpracy z Młodzieżowym Centrum Kariery OHP w Radziejowie zorganizowało spotkanie pt. „Kim zostanie”, konkurs na najpiękniejszą maskę karnawałową. Bal Karnawałowy dla dzieci na zakończenie zajęć.

Wszystkie propozycje biblioteki stanowiły wspaniałą zabawę.

KONCERT KUBY MICHAŁSKIEGO

1 marca br. odbył się koncert Kuby Michalskiego „ACH, POEZJA!” W programie znane wiersze wybitnych polskich poetów z muzyką Kuby Michalskiego. Uczestnicy koncertu usłyszeli m.in. utwory Kochanowskiego, Mickiewicza, Norwida, Asnyka, Leśmiana, Stafflę, Tuwima i Gałczyńskiego, a także kilka ballad Leonarda Cohena.

Kuba Michalski komponuje muzykę do wierszy znanych poetów i do tekstów własnych. Występuje również z interpretacjami piosenek Leonarda Cohena i Jacka Kaczmarskiego. Nagrał pięć płyt z zespołem „Cotton Cat”, oraz trzy albumy solowe. Był wielokrotnie nagradzany. m.in. w duecie z Justyną Bacz wygrał Festiwal Pieśni Leonarda Cohena w Krakowie.

Wiadomości z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej

Sekcja rękodziela Towarzystwa Miłośników Kujaw

Z inicjatywy członka Towarzystwa Miłośników Kujaw Pani Ewy Smykowskiej, przy współpracy z Uniwersytetu III Wieku, w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie rozpoczęła działalność Sekcja rękodziela. Pierwsze spotkanie poświęcono „Papierowej wiklinie”. Panie spotkały się już kilkakrotnie wykonując m.in. „Walentynkowe serca”, „Wielkanocne koszyki”, „Wielkanocne ozdoby” oraz „Wielkanocne palmy”. Kolejne spotkania odbywają się w każdy czwartek o godz. 10.00. Zapraszamy.

Spotkanie podróżnicze

5 stycznia br. w ramach Klubu Miłośników Podróży „Tędy – Owędy” odbyło się spotkanie podróżnicze. Gośćmi spotkania byli Marcin Zaremba i Mamuka Danelia. Na uczestników czekała niezapomniana opowieść o zwyczajach, legendach i codziennym życiu mieszkańców Gruzji. Spotkanie uświetnił pokaz zdjęć z majestatycznym Kaukazem, oszalałającą przyrodą, prastarymi klasztorami. Nie zabrakło też gruzińskiej muzyki i pokazu tańca. Spotkaniu towarzyszyła wystawa zdjęć Pani Agnieszki Wiśniewskiej pt. „GRUZJA 2014”. W imprezie uczestniczyli uczniowie LO Radziejów oraz ZSR CKU w Przemysle, a także słuchacze Uniwersytetu III Wieku.

W hołdzie żołnierzom wyklętym

Prace literackie nadesłane na II Konkurs „W hołdzie żołnierzom wyklętym” organizowanym Stowarzyszenie Forum Samorządowe w Radziejowie przez Miejski Zespół Szkół w Radziejowie oraz Stowarzyszenie Forum Samorządowe w Radziejowie

W kategorii szkół podstawowych -I nagrodę otrzymał Kamil Doroszkiewicz uczeń klasy VI SP im.M.Kopernika z Topólki za wiersz pt. „Żołnierze wyklęci”

W kategorii szkół gimnazjalnych i ponadpodstawowych - I miejsce uzyskała Dominika Staniszevska uczennica I klasy LO im.Władysława Łokietka za wiersz pt. „Ostatnia łza”

Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach - literackiej i plastycznej. Wzięli w nim udział uczniowie szkół powiatu radziejowskiego. *D.W.*

„Żołnierze Wyklęci”

Wilki ucichły, dzwony biją,
Lasy opustoszały, krew się połała,
Terror i łza dookoła.
Polska walcząca! Polska broniąca!
Modlitwa zmówiona, pistolet nabity,
To był potężny cios.
Taki był Żołnierzy Wyklętych los.

„SMERFY” bawią się wspaniale jak to bywa w karnawale.

Karnawał to miła tradycja przepełniona muzyką i zabawą, gdzie ważnym elementem, którego są bale karnawałowe. Bal karnawałowy dla przedszkolaków to dzień niezwykle, często wyczekiwany przez wiele tygodni. Jest atrakcją bardzo lubianą przez dzieci, dostarczającą im wielu przeżyć i radości.

Tak też było u nas. W dniu 3 lutego br. w Przedszkolu w Radziejowie przy ulicy Szkolnej odbył się bal karnawałowy. Tego dnia już od rana w przedszkolu pojawiały się kolorowe postacie. Dzieci przebrane były za bohaterów z bajki „Kraina Lodu”, ale można było spotkać również wróżki, królowny, delikatne motylki, rycerzy, piratów, policjantów... nie sposób zliczyć i wymienić tych wszystkich postaci. Rozpoznać dzieci było bardzo trudno. Na sali podczas płaśów zrobiło się kolorowo, wszyscy bawili się wesoło, uśmiech nie zniknął z twarzy mimo chwilowego zmęczenia. Kiedy czas zabawy dobiegł końca dzieci z zalem opuszczały salę.

Wspólna zabawa przyniosła wiele radości, a to było głównym celem tego balu. Dziękuję rodzicom za zaangażowanie w przygotowanie pięknych balowych strojów. Kolejny bal karnawałowy już za rok.

Elżbieta Klementowicz

Dzień Babci i Dziadka w baśniowym świecie „Królowej Śniegu”

Każda Babcia i Dziadek byli kiedyś małymi dziećmi, każde z nich uwielbiało bajki. Dlatego z okazji ich święta przedszkolaki z grupy „Smerfy” z Miejskiego Zespołu Szkół zabrały swoje babcie i dziadków w baśniowy świat Królowej Śniegu. Udekorowana na biało scena w Radziejowskim Domu Kultury stanowiła idealne tło dla naszej historii o Kaju i Gerdzie. Wszyscy aktorzy zebrali ogromne, głośnie owacje! Na zakończenie wnuki zaśpiewały „Sto lat” i wręczyły dziadkom własnoręcznie wykonane „Kalendarze”.

Dziękujemy Babciom i Dziadkom za przybycie. Rodzicom za pięknie wykonane stroje, a panu Łukaszkowi Sylwestrzakowi, nauczycielowi klasy skrzypiec pracującym w Szkole Muzycznej I stopnia w Radziejowie, za

przygotowanie oprawy muzycznej do przedstawienia i za to, że swoją piękną grą na pianinie stworzył niesamowity, „magiczny” nastrój.

Elżbieta Klementowicz

„OSTATNIA ŁZA”

pojałtański świat
nie był ich światem
niestraszny był im sierp i młot
na tle czerwonym od polskiej krwi
Bóg
Honor
Ojczyzna
niepodległa Polska
ich życie
ich walka
ich być albo nie być
żyjący ideałem
walczący do końca
do ostatniej łzy
do ostatniej kropli krwi
ze śladem po kuli w potylicy
bohaterowie z orłami na czapkach
choć w bezimiennych grobach
już nie bezimienni
żywi swoimi czynami
w swym dążeniu
wyrwałości
wierze
z sercami czystymi
niezlomni żołnierze

Ferie w szkole!

Ferie zimowe to idealna pora, aby trochę odpocząć od szkoły, trochę poleniuchować oraz spędzić czas z najbliższymi. Uczniowie z utęsknieniem wyczekują ferii zimowych, nie muszą wstawać wczesnym rankiem, kiedy na dworze jest jeszcze ciemno. Mogą zapomnieć o kartkówkach, sprawdzianach, zadaniach domowych, a skupić się na zabawie i przyjemnościach. Chcąc urozmaicić ten błogi czas leniuchowania w klasie I a i II d zostały zorganizowane zabawy ruchowe na basenie. Dużą popularnością wśród uczniów cieszyły się także zajęcia sensoplastyczne. We współpracy z panią pedagog Kingą Ziółkowską i panią psycholog Aleksandrą Kotarską, zostały przygotowane zajęcia z zakresu sensoplastyki. W trakcie dwugodzinnych zajęć dzieci miały możliwość wykonać przeróżne ciekawe zadania, których owocem był m.in. dywan sensoryczny, lampa lavova czy cieć Nienewtonowska. Kolejną atrakcją dla dzieci było pieczenie i ozdabianie pierników, a także wykonanie zimowego drzewa z popcornu.

Iwona Górską

„I ty możesz zostać św. Mikołajem”

Po raz kolejny w naszej szkole zorganizowana została świąteczna akcja charytatywna „I ty możesz zostać św. Mikołajem”. Miała ona na celu: wspieranie dzieci z najuboższych rodzin; wdrażanie uczniów do niesienia pomocy potrzebującym; włączenie społeczności szkolnej w realizację szeroko pojętego wychowania; współpraca ze środowiskiem lokalnym i z instytucjami działającymi na rzecz pomocy społecznej.

6 grudnia w sklepiku szkolnym rozpoczęła się loteria fantowa. Fanty gromadzone były wcześniej. Były to różne drobne przedmioty zabawki, gry, ozdoby ofiarowane przez pracowników szkoły, a także ufundowane przez darczyńców. Największym powodzeniem wśród fantów cieszyły się w tym roku pluszaki. Za zebrane fundusze zakupiono do paczek świątecznych słodycze i przybory szkolne. Upominki wręczone zostały uczniom tuż przed świętami.

Świąteczną akcją wsparli: Sklepik Szkolny, MOPS i Rada Rodziców. Aktywnie włączyli się pracownicy, uczniowie, nauczyciele szkoły podstawowej i gimnazjum. Z wdzięcznością przyjmujemy każdą formę pomocy.

Można powiedzieć, że akcja jest weteranem w szkole, bowiem odbyła się już około dwudziesty rok z rzędu. Potwierdza, że wokół nas jest wiele osób wrażliwych na potrzeby drugiego człowieka i gotowych nieść pomoc.

Dziękujemy!

Organizatoroki: Małgorzata Polaszek, Anna Odważna

Nowa karta parafii Wniebowzięcia NMP

30 czerwca 2015 r. przeszedł na emeryturę dotychczasowy proboszcz i dziekan dekanatu radziejowskiego, ks. prałat Stanisław Losiakowski.

Zgodnie z dekretem Pasterza diecezji wrocławskiej ks. Biskupa Wiesława Alojzego Meringa (po odejściu na emeryturę w czerwcu 2015 r. ks. prałata Stanisława Losiakowskiego) nowym proboszczem i dziekanem radziejowskim został mianowany ks. kanonik mgr teol. Ireneusz Mrowicki - ur. 1960, wyświęcony 22 maja 1988 r. w Katedrze Wrocławskiej przez bpa J. Muszyńskiego. Pochodzi ze Słupcy, poprzednio przez 16 lat (1999 - 2015) pełnił funkcję proboszcza parafii p. w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Krzymowie, dekanat kościelicki (okolice Konina). Jest kapelanem szpitala w Radziejowie, prowadzi wspólnotę Żywego Różańca w naszej parafii, comiesięczne spotkania katechetyczne, sfinalizował remont Domu Parafialnego, wykazuje wielką troskę o Kościół i parafię.

Wikariuszem parafii jest ks. mgr lic. teol. Marcin Pachliński, ur. 1975, wyświęcony 10 czerwca 2000 r. w katedrze wrocławskiej przez biskupa Bronisława Dembowskiego, pochodzi ze Skulska, poprzednio wikariusz parafii p.w. św. Maksymiliana w Koninie, dekanat koniński III. W parafii radziejowskiej jest dekanalnym duszpasterzem służby liturgicznej, prowadzi spotkania dla dzieci przygotowujących się do I Komunii św., katechizuje w Zespole Szkół i Placówek w Radziejowie (liceum). Pomaga także ks. proboszczowi w posłudze duszpasterskiej w szpitalu w Radziejowie.

Drugim wikariuszem jest ks. dr teol. Sławomir Sobiech, rodowity

wrocławianin, ur. 1975, wyświęcony 10 czerwca 2000 r. w katedrze wrocławskiej przez biskupa Bronisława Dembowskiego, poprzednio wikariusz parafii p.w. św. Mikołaja Biskupa w Lubaniu, dekanat niezawski. Pełni funkcję dekanalnego duszpasterza młodzieży, przygotowuje kandydatów do sakramentu bierzmowania, prowadzi spotkania formacyjne dla młodzieży i wolontariuszy przygotowujących Światowe Dni Młodzieży w Krakowie 2016 oraz comiesięczne spotkania (w pierwsze soboty miesiąca) ze wspólnotą rodzin z problemem alkoholowym), katechizuje w Zespole Szkół i Placówek w Radziejowie (gimnazjum i liceum), pomaga ks. proboszczowi w posłudze duszpasterskiej w szpitalu w Radziejowie, opiekuje się scholą dziecięcą.

www.fararadziejow.eu

W imieniu społeczności radziejowskiej życzymy owocnej posługi kapłańskiej

Alina Wojciechowska

SUBICERE Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych SUBICERE

Dzięki Tobie i Twojemu 1% podatku, który nam przekazujesz wspieramy tych, którzy tego potrzebują

Zostaw 1% w Radziejowie

KRS 0000316241

Kontakt:
tel. 885 941 409
kontakt@subicere.pl
www.subicere.pl

Przełącz swój 1%

FEDERACJA ORGANIZACJI PRODUKCYJNYCH

„Rodem z Kujaw” – Janusz Odrowąż-Pieniążek (1931-2015)

Ósmego grudnia ubiegłego roku zmarł w Warszawie Janusz Odrowąż-Pieniążek- pisarz, historyk literatury, muzealnik, długoletni Dyrektor Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, Prezes Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, członek władz : polskiego Pen Clubu, Stowarzyszenia ZAIKS, Polskiego Oddziału Societe Europeene de Culture, Rady Muzeum Historycznego m.s. Warszawy, Prezydent Międzynarodowego Komitetu Muzeów Literackich ICLM, zaangażowany ponadto w prace Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, uczeń wybitnego polskiego literaturoznawcy – profesora Juliana Krzyżanowskiego, bibliofil- związany z Towarzystwem Przyjaciół Książki oraz Biblioteką Polską w Paryżu - wreszcie- syn ziemi radziejowskiej.

Szczególną zasługą Janusza Odrowąż-Pieniążka było sprowadzenie do kraju poloników- dzieł Mickiewicza, Słowackiego, Norwida, Gombrowicza oraz Wielkiej Emigracji i Sybiru, nad którymi jako badacz z respektem się pochylał. Był także miłośnikiem dialogu literatury i pozostałych nieobojętnych mu muz.

„Śmierć uwydatnia życie”- życie , człowieka związanego z ziemią radziejowską przez miejsce urodzenia, a niezwykłego z uwagi na osiągnięcia zawodowe. Janusz Odrowąż –Pieniążek urodził się 2 lipca 1931 roku w Opatowicach i już ten fakt stawia przed nami obowiązkiem przybliżenia dokonania pisarza „, by nam nie zarzucono: (...) swego nie znacie”...

Profesor, bo tak był przez wielu tytułowany, choć formalnie nim nie był, poświęcił swoją energię i wiedzę pochylając się nad życiem i dziełami wieszczów narodowych. Ze szczególnym respektem i uważnością badacza odnajdywał, chronił i zachowywał dla przyszłych pokoleń Polaków pozostawione i często rozproszone ich dokumenty, brudnopisy, w tym listy i notatki. Podobną atencją otaczał manuskrypty Wielkiej Emigracji i Sybiru romantyków, bez których nie wyobraził sobie literatury polskiej jako całości.

Pozostawił także własną twórczość- nowele, powieści – „Opowiadania paryskie”, „Ucieczki z ciepłych krajów”(opowiadania), „Małżeństwo z Lyndą Winters albo Pamiątki po Glorii Swanson”(powieść), „Party na Calle Guatemala”(opowiadania), „Wielki romans w Bucharze”(opowiadania), „Mit Marii Chapdelaine”(powieść), „Polonika zbierane po świecie”, „Mickiewicziana zbierane po świecie”, „Głos z szuflady”(proza poetycka), czy wreszcie ostatnie swoją, wydaną w 2015 roku publikację, „Błagam, tylko nie profesor” (wspomnienia i anegdota). We wszystkich dał się poznać jako pisarz o subtelnym, lekkim, nie raniącym nikogo humorze, salonowym dowcipie i anegdotach z życia wziętych. Manifestował w swej twórczości

względność rzeczy oraz dystans do siebie i innych, „do stereotypów, mód, stylów, snobizmów oraz rzekomych „krzyków nowości świata”, któremu wydaje się, że miał wczoraj swój początek i niekończące się jutro...

W mowie pogrzebowej, wygłoszonej nad trumną Zmarłego 29 grudnia ubiegłego roku przez Sergiusza Sterna –Wachowiaka- prezesa Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, przesłanej do radziejowskiej Biblioteki przez uczestniczkę pogrzebu, krewną Annę Świącicką, czytamy: „dystans, umiar sądów i powściągliwość ocen charakteryzowały Janusza Odrowąż-Pieniążka w sposób wszystkim znany. Był dobrym, życzliwym człowiekiem, lecz nie miękkim, niezdeterminowanym (...) w pracy energiczny, poszukiwaniach i kwerendach, często prawdziwych dochodzeniach (literackich) w sprawach zaginionych czy nieznanach manuskryptów, korespondencji, memuarów, brudnopisów, zarzuconych wersji utworów, ich fragmentów i bibelotów z pracowni naszych wielkich pisarzy był wnikliwy, logiczny i skuteczny niczym Sherlock Holmes”.

„Był przy tym osobistością wybitnie społeczną i organicznikiem, jak każda polskie tradycje najlepszych obywateli, którzy „mają świadomość, że profesja i etat nie zaspokoją pasji i nie wystarczą w potrzebie” Syn radziejowskiej ziemi urodzony w rodzinie ziemiańskiej z Ludwika Odrowąż-Pieniążka i Heleny Korybut-Daszkiwiczówny miał tego szczególną świadomość...

Lata młodości nie były łatwe. Na początku wojny rodzina została wysiedlona przez Niemców do Generalnej Guberni. Pod koniec pierwszego roku wojny zamieszkał z matką w Warszawie, gdzie skończył szkołę powszechną i uczęszczając na tajne komplety. W 1941 roku stracił ojca, który zginął w obozie niemieckim w Mauthausen-Gusen.

Po wojnie nastoletni Janusz Odrowąż –Pieniążek powrócił na Kujawy, kształcąc się w ówczesnym Gimnazjum im. Piusa X (dziś Gimnazjum i Liceum im. Jana Długosza) we Włocławku, tamże uzyskując świadectwo maturalne. W tym czasie został osierocony przez matkę, która zmarła w 1947 roku i została pochowana na radziejowskim cmentarzu.

Późniejszy pisarz nie zarzucił dalszej nauki, kształcił się, zdobywając dyplom zawodowy polonisty ze specjalnością bibliotekarza. Osiem lat później dyplom magistra filologii polskiej. Te studia pogłębiał przez kolejne lata na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

„Romans” z Mickiewiczem rozpoczął jako sekretarz Komitetu Redakcyjnego Wydania Jubileuszowego Dzieł Poety, pogłębiając swoje zainteresowania polonistyczne jako pracownik naukowy w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. W latach 1957-1959

Dworek w Opatowicach, rok 1939.

Janusz Odrowąż-Pieniążek z rodziną.

przebywał na stypendium we Francji skupiając się nad twórczością autora „Pana Tadeusza” i dokonania literackimi Wielkiej Emigracji. W 1965 roku ożenił się z polonistką Izabellą Romanowską. W tym samym roku udał się na Syberię w poszukiwaniu literackich śladów polskich pisarzy -zesłańców po powstaniu listopadowym- Gustawie Zielińskim i Adolfie Januszkiewicz. Na Syberii wygłaszał odczyty, a po powrocie dzielił się wrażeniami z czytelnikami tygodników „Stolica” i „Poznaj Świat”. W swym pracowitym życiu dużo podróżował m.in. po Kanadzie jako stypendysta Wydziału Literatury i Języka Nowożytnego Uniwersytetu w Montrealu, utrzymując bogatą korespondencję z przyjaciółmi i rodziną.

Płyta nagrobna rodziny Odrowąż-Pieniążek na radziejowskim cmentarzu

W 1972 roku objął stanowisko dyrektora Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie. Piastował tę funkcję do 2009 roku, jednocześnie angażując się w działalność licznych towarzystw i stowarzyszeń.

Za swoją twórczość literacką i działalność muzealną był wielokrotnie honorowany nie tylko przez gremia polskie ale też zagraniczne. Umierając nagle w Warszawie pozostawił syna Jacka, absolwenta Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Spoczął na Starych Powązkach.

Do Radziejowa przyjeżdżał na tyle często, na ile pozwalały mu liczne obowiązki. Bywał w radziejowskiej Bibliotece oraz kawiarni Pegaz podczas Dni Literatury i Dni Radziejowa.

Opatowski dworek, miejsce urodzenia także był przez pisarza odwiedzany lecz nigdy mimo powojennych starań nieodzyskany... Majątek wraz z dworkiem przypadł dla rodziny Odrowąż-Pieniążków, bezprawnie przejęty przez władzę ludową, mimo swoich „tylko” 45 hektarów. W miejsce majątku powstała spółdzielnia produkcyjna o nazwie „1maja”- ówczesne władze przejęły w ten sposób własność „ograniczając, wypierając i likwidując klasy społeczne żyjące z wyzysku robotników i chłopów”... Wszystko w świetle artykułu 3 Konstytucji PRL z 22 lipca 1952 roku! Mimo słusznych roszczeń i licznych „pozytywnie” wydałoby się załatwionych odwołań rodziny do różnych instancji „Urząd Miasta i Gminy w Radziejowie w maju 1989 roku [...] sprzedał Opatowice spółdzielni produkcyjnej „1 maja” za cenę... odpowiadającą 40 dolarom. Zniżka była zastosowana dlatego, że spółdzielnia uzyskiwała plony uznane za średnie w tym regionie, słusznie należała się więc jej bonifikata”...

Być może pozbawienie i w konsekwencji brak rodzinnego domu oderwanego od korzeni nie tylko przez okupanta ale i niesprawiedliwe powojenne prawo sprawiło, że całą energię i zdolności, ten osobliwy człowiek skierował na pogłębianie pasji poszukiwania spuścizny pozbawionych ojczyzny polskich Poetów by ocalić dla przyszłych pokoleń Polaków ważniejsze niż własne materialne, Ich sprawy ducha...

Danuta Wielgosz

Bibliografia:

1. Rodem z Kujaw :o Januszu Odrowąż-Pieniążku

Wybór i oprac. K.Sarnowska, Włocławek 2003

2. Materiały otrzymane dzięki uprzejmości członków rodziny Świącickich

Tranzyt Merkurego na tle tarczy Słońca

Tranzyt Merkurego
w listopadzie 2006r.;
fot. Brocken Inaglory

Tranzyt Merkurego na tle Słońca 9 maja 2016 roku będzie najważniejszym tegorocznym wydarzeniem astronomicznym. Tranzyty Merkurego zdarzają się średnio 11 razy w ciągu stulecia, w okolicach 8-10 maja lub 10-12 listopada.

Ostatnie takie zjawisko miało miejsce 2006 roku, było niewidoczne w Polsce. Tranzyt pierwszej planety Układu Słonecznego był obserwowalny w naszym kraju 7 maja 2003 roku.

Jak obserwować przejście Merkurego na tle Słońca?

Merkury to najmniejsza planeta Układu Słonecznego, dlatego też przejście na tle tarczy słonecznej może nie być tak dobrze widoczne jak tranzyt Wenus w 2012 roku. Obserwację należy przeprowadzić za pomocą teleskopu lub lornetki o powiększeniu 7-10 krotnym. Na obiektyw zamocowujemy filtry ND-5 z folii mylarowej.

UWAGA!

Obserwowanie Słońca bez zabezpieczenia oczu może nas oślepić. A więc oczy „uzbrajamy” np. w lornetkę (na obiektywie zamocowujemy filtry ND-5 z folii mylarowej). Jeżeli nie mamy filtra ND-5, to możemy skorzystać z metody projekcji ekranowej:

Lornetkę ustawiamy na Słońce, a w pewnej odległości od jej okularu umieszczamy ekran, na który będzie rzutowany obraz Gwiazdy Diennej.

Ta metoda jest niebezpieczna, gdyby ktoś spojrział na Słońce pozbawioną filtra lornetkę to mógłby stracić wzrok.

Przebieg zjawiska

Zjawisko obserwowalne będzie z naszego kraju przez ponad 7,5 godziny. Rozpocznie się o godzinie ok.13:14

Potrwa do ok.20.35. I kontakt (zetknięcie krawędzi tarczy Merkurego z krawędzią tarczy słonecznej o godzinie 13:14. Merkury o godz. 13:14 rozpocznie wstępowanie na tarczę słoneczną, które potrwa ok. trzech minut. O godzinie 13:17 zakończy się tzw. II kontakt. Teraz czeka nas wielogodzinna obserwacja Merkurego.

Maksimum - najgłębsze zanurzenie się tarczy Merkurego na tle Słońca nastąpi o godz. 16:58. III kontakt - Merkury rozpoczyna opuszczanie tarczy słonecznej o 20:39. IV kontakt - o godzinie 20:42 -planeta całkowicie schodzi za krawędź Diennej Gwiazdy już od zewnątrz.

Wam wszystkim i sobie życzę dobrej pogody i udanej obserwacji.

Teresa Gadzinowska

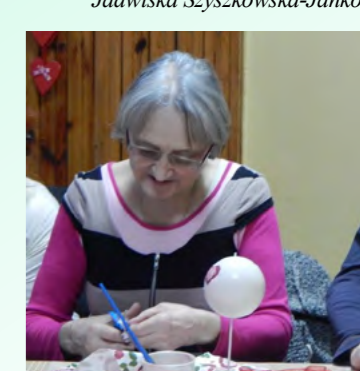
Co słyhać w Stowarzyszeniu „Subicere”?

W nowym roku znów zabraliśmy się ostro do pracy. Przez kilka tygodni grupa plastyczna przygotowywała się do obchodów nowego polskiego święta- Walentynek. Efektami (imponującymi) chwalimy się na zdjęciach. I zanim się obejrzelismy już szybkimi krokami zbliża się wiosna, a z nią święta Wielkiej Nocy. Dzięki kiermaszom w Domu Kultury i w Miejskim Zespole Szkół po raz kolejny możemy zagościć w Państwa domach z naszymi małymi arcydziełkami. Przypominam, że każda złotówka wspiera naszą działalność i pomaga nam w pracy terapeutycznej z osobami niepełnosprawnymi. Tworząc sztukę, otwierają się oni na nowe doznania. Ich uśmiech mówi sam za siebie.

Na zbliżające się święta Zmartwychwstania Pańskiego życzymy wszystkim Czytelnikom Radziejowianina i ich rodzinom błogosławieństwa Pańskiego, spokoju, zdrowia i wiosennej radości. W imieniu wszystkich członków Stowarzyszenia SUBICERE

Jadwiśka Szyszowska-Jankowska

Z nurtem „Wiernej rzeki” – Małogoszcz 1863-2016

Małogoszcz jest uroczym miasteczkiem w Górach Świętokrzyskich. Po środku rynku dumnie stoi pomnik-kolumna z popiersiem Naczelnika Tadeusza Kościuszki. Pomnik jest rówieśnikiem tego który znajduje się w Radziejowie, bowiem został odsłonięty przez polskich patriotów w 100 lecie śmierci wodza insurekcji, w 1917 roku. Malownicze położone miasteczko w ciągu wielu stuleci było świadkiem wielu wydarzeń. W 1794 roku stacjonował ze swą armią w Małogoszczy, po klęsce pod pobliskimi Szczekocinami generał Kościuszko. Miasteczko zasłynęło jednak w roku 1863 podczas dramatycznych wydarzeń związanych z powstaniem styczniowym i kampanią generała Mariana Langiewicza. 24 lutego 1863 roku na terenie miasteczka i przyległych wzgórz nad rzeką Łososią- obecnie nazwaną Wierną rzeką, stoczona została jedna z największych i najkrwawszych bi-

teu powstania styczniowego. Liczący ok. 2600 powstańców korpus generała Langiewicza otoczony został zewsząd przez carskie kolumny pościgowe w celu zupełnego unicestwienia. Trzy kolumny rosyjskie różnych formacji z artylerią, liczące 2000 żołnierzy, dowodzone przez pułkowników: K. Czengierego, S. Gołubowa oraz renegata polskiego pochodzenia W. Dobrowolskiego planowały okrążenie Małogoszczy i zniszczenia stacjonującego tam Langiewicza, który dzień wcześniej został wsparty przez liczący ok. 1300 powstańców korpus generała Antoniego Jeziorańskiego. Słabo jeszcze wówczas uzbrojeni powstańcy zostali zmuszeni do stoczenia morderczej i bohaterskiej bitwy, która trwała kilka godzin na terenie miasta i przylegających wzgórz. Siły rosyjskie mające przewagę techniczną i artylerię dokonywały barbarzyństwa na rannych powstańcach i ludności cywilnej. Miasteczko Małogoszcz zostało prawie doszczętnie spalone i zrównane z ziemią. Kilkugodzinna bitwa, brutalna w swym przebiegu stała się w rezultacie nierozstrzygnięta, przez niektórych uważana jako sukces Langiewicza. Nad przewagą militarną wojska carskiego górowała miłość do ojczyzny, determinacja i duch walki z zaborcą. Generał Langiewicz ocalał ok. 2000 powstańców podczas odwrotu. Na małogoskim polu oddało życie 175 bohaterskich powstańców. Brali w niej udział mieszkańcy pochodzący z całego ówczesnego Królestwa Polskiego. Wielu zginęło bezimiennie, niektórzy zaginęli bez śladu. W bitwie zasłynęli oprócz generała Langiewicza, jego adiutantka – kobieta powstaniec Anna Henryka Pustwójtówna, Józef Śmiechowski (dowódca kosynierów), Stanisław Jaszowski (poległy dowódca jazdy powstańczej i wielu innych dowódców i uczestników. Wydarzenia te opisywane były ze szczegółami przez uczestników i weteranów powstania. Stały się także inspiracją poprzez relacje rodzinne dla Stefana Żeromskiego, który w roku 1912 wydał swe opowiadanie „Wierna rzeka”.

21 lutego 2016 roku odbył się IX Małogoski Zjazd Turystyczny szlakiem powstania styczniowego, zorganizowany z okazji 153 rocznicy wybuchu powstania styczniowego. W miasteczku odbyły się uroczystości patriotyczne, msza w intencji poległych obrońców ojczyzny, okolicznościowe prze-

Generał Marian Langiewicz -2gi po Mierosławskim dyktator powstania 1863 roku

Anna Henryka Pustwójtówna- kobieta powstaniec adiutantka M. Langiewicza

Józef Śmiechowski-Generał, dowódca kosynierów

Kazimierz Grudziński-major, dowódca batalionu strzelców

mówienia władz miasta oraz uroczysty apel poległych u stóp zbiorowej mogiły poległych w bitwie. Chorągiew Zaciężna Ziemi Radziejowskiej została zaszczycona zaproszeniem na tegoroczne uroczystości. W dowód uznania burmistrz Małogoszczy Jan Głogowski wręczył Grupie Rekonstrukcyjnej z Radziejowa pamiątkową unikatową monografię o bitwie małogoskiej. Punktem kulminacyjnym tegorocznych uroczystości była wyreżyserowana inscenizacja historyczna ukazująca dramatyczne dzieje wydarzeń związanych z bitwą pod Małogoszczą stoczona 24 lutego 1863 roku. Inscenizacja odbyła się w skansenie „Zagroda Ostoja” pod Małogoszczą. Odtwarzano sceny rodzajowe i batalistyczne znane z pamiętników uczestników powstania 1863 roku. Prowadzącym uroczystości i inscenizację historyczną był Przemysław Bednarczyk reżyser nagradzanych filmów dokumentalnych emitowanych w TVP historia: „Rok 186” czy cyklicznych „Historia żywa”. W uroczystościach patriotycznych i inscenizacji wzięły udział grupy rekonstrukcyjne: Kujawski Ochotniczy Oddział Powstańców A. D. 1863 z Radziejowa, Gloria Victis z Wielunia, 4 Pułk Legionów z Kielc, Radomska Grupa Rekonstrukcyjna „VIS”, Pułk Żuawów Śmierci z Buska Zdroju, GRH Złoty Krzyż ze Zduńskiej Woli.

Uroczystości i inscenizacje historyczne związane z rocz-

nicami bitew i potyczek z powstania styczniowego, pomimo że w naszych dziejach przebiegały w sposób dramatyczny, osnuły żalobą narodową społeczeństwo polskie w trzech zaborach, w rezultacie pobudziły w tamtych czasach świadomość narodową Polaków, dając podbudowę ku Polsce niepodległej w 1918 roku. Uroczystości i inscenizacje historyczne związane z dramatycznymi dziejami powstania 1863/64 roku mają przede wszystkim uczynić należyty ukłon i oddać hołd tym którzy „poszli w bój bez broni” z zaborcą, oddając za ojczyznę największą daninę-własne życie. Cześć ich pamięci!

Leszek Kalicki

Grupa Rekonstrukcji Historycznej

„Kujawski Ochotniczy Oddział Powstańców A. D. 1863”

Spisana hisotria ludzi i mieszkańców

Na zdjęciu robotnicy pracujący podczas przebudowy kościoła franciszkańskiego. W drugim rzędzie od lewej siedzą: Adam Ciechanowski, Marian Szewczykowski, Franciszek Plebański, Bolesław Kopkiewicz, z prywatnego archiwum p. Bożeny Polewskiej

Poniższy artykuł w przeciwieństwie do poprzednich nie będzie opisywał osób, które odegrały istotne znaczenie gospodarcze czy też polityczne w Radziejowie przed wybuchem II wojny światowej. Jestto artykuł o ludziach „prostych” – robotnikach, którzy dzięki swemu murarskiemu fachowi włożyli dość pokazywny wkład w wygląd i funkcjonowanie Radziejowa. Niestety zdarza się tak, że historia często pomija takie osoby. Z związku z tym poniższy tekst jest im poświęcony.

Inspiracją do napisania tego artykułu była rozmowa z p. Antonim Kowalkowskim, który opowiedział mi o każdym z nich krótką historię, jakiej nie przeczytamy w żadnej publikacji. Posiłkowałem się jednak fachową literaturą aby w możliwie szczegółowy sposób tę historię udokumentować. Nie ukrywam, że kierowałem się także względami osobistymi bowiem dwoje z opisywanych postaci są moimi krewnymi.

„Bohaterami” poniższego opowiadania to: **Adam Ciechanowski, Bolesław Kopkiewicz, Franciszek Plebański oraz Marian Szewczykowski.** Troje z nich spoczywa na miejscowym cmentarzu, natomiast grobu p. Szewczykowskiego na próżno jest szukać, bowiem jak twierdzi mój rozmówca p. Antoni

Widok na obecną remizę strażacką

Kowalkowski, jeszcze przed wybuchem II wojny światowej wyprowadził się do swojego rodzinnego miasta - Ślesina i tam został pochowany. Wcześniej do Radziejowa sprowadził się m.in. za sprawą ożenku z radziejowianką p. Polankiewicz.

Cech murarski w okresie międzywojennym w Radziejowie skupiał ok. 20 rzemieślników. Starszym tego cechu był Marian Szewczykowski. Sprawy zawodowe, a pewnie także i prywatne doprowadziły do tego, że czterej panowie założyli w Radziejowie miejscową spółkę murarską, częściowo rodzinną, bo-

wiem A. Ciechanowski i Fr. Plebański byli szwagrami. Ta czwórka podjęła się budowy obecnej remizy strażackiej. Było to jedno z pierwszych większych zadań budowlanych na jakie otrzymali zlecenie.

Datuje się, iż założenie jednostki Straży Pożarnej w Radziejowie miało miejsce 4 maja 1902 r. Założycielami byli: sędzia gminny Maksymilian Brudzicz, Stanisław Klekotko – naczelnik poczty i Michał Leszczyński – felczer. Było to możliwe dzięki dobrej współpracy w ówczesnym wójcie Antonim Głogowskim. Pierwotna siedziba straży mieściła się w oficynie w podwórzu Urzędu Gminy. W związku z trudnościami lokalowymi już od 1919 r., ówczesny naczelnik Straży Stanisław Borowy (kierownik miejscowej szkoły) podjął starania aby pobudować nowy budynek. Projekt architektoniczny wykonał inż. Aleksander Płacheciński z pobliskich Biskupic. Budowa remizy strażackiej rozpoczęła się 1925 r i trwała do 1927 r. Możliwe to było dzięki finansom jakie pozyskano ze składek i zbiórek oraz przy pomocy finansowej władz miasta. Funkcję prezesa Straży piastował wtedy adwokat Stanisław Pawlicki (1924-1936). Materiały budowlane pozyskano z rozbiórki starej remizy i komory celnej w Czolowie oraz z dotacji udzielonej przez Cukrownię w Dobrem, którym był ekwiwalent za grunt pod tor kolejowy na miejskich błotach - od cieków od Pruchnowa do Franciszki. Również Kazimierz Gebartkowski - kierownik ówczesnej Spółdzielni „Rolnik”, późniejszy naczelnik Straży nie szczędził własnej pracy oraz środków finansowych aby jak najszybciej ukończyć tę budowę.

Kolejnym obiektem jaki pobudowała miejscowa spółka murarska była willa radziejowskiego notariusza Gustawa Około-Kulaka, mieszcząca się obecnie przy ul. O. Św. Jana Pawła II. Dom ten powstał na przełomie końca lat 20-tych i początku lat 30-tych XX w. Niestety nie istnieją szczegółowe źródła opisujące okoliczności jego budowy. W 2015 roku przypadkiem natknąłem się na jeden z aktów notarialnych sygnowany przez wspomnianego notariusza (zdjęcie poniżej). Działalność notariusza Około-Kulaka nie jest szerzej znana, wiadomo jednak, że wyprowadził się do Warszawy, natomiast sam budynek wynajął Prywatnemu Gimnazjum Koedukacyjnemu Towarzystwa Kulturalno – Oświatowego w Radziejowie. W sierpniu 1931 r. odbył się zjazd jego wychowanków. Według wizytatora szkoła posiadała 3 oddziały. Uczniowie w 50% pochodzili ze wsi. Na wizytującym „młodzież gimnazjalna wywarła bardzo korzystne wrażenie, „gdyż naprawdę chciała się uczyć, była grzeczna i karna.” W okresie okupacji hitlerowskiej budynek ten źle zapisał się w pamięci mieszkańców Radziejowa, bowiem urządzono w nim siedzibę miejscowego gestapo-siedzibę kaźni. Starsi mieszkańcy miasta pamiętają, iż nawet kilka lat po zakończeniu wojny na jego elewacji wciąż odznaczał się ślad po usuniętej „gestapowskiej gapie”. Wiadomo także, że w styczniu 1945 r, po wkroczeniu wojsk rosyjskich i wyzwoleniu Radziejowa spod okupacji hitlerowskiej, jeden z żołnierzy rosyjskich w akcie „zemsty”

Pieczętka radziejowskiego notariusza Gustawa Około-Kulaka

Dom Gustawa Około-Kulaka, w okresie wojennym siedziba Gestapo podpalił siedzibę miejscowego gestapo. Radziejowska społeczność poczta pantoflową dowiedziawszy się o tym fakcie pośpieszyła ratować dobytek jaki w nim pozostał (meble, akta, dokumenty itp.).

Trzecim obiektem i zarazem największym przedsięwzięciem budowlanym jakim wykazała się spółka murarska, była przebudowa franciszkańskiego klasztoru w okazji 600-lecia bitwy pod Płowcami. Jak wspominają starsi radziejowianie, część mieszkańców ówczesnego miasta powątpiewała w ich sukces. Na ulicach miasta dało się słyszeć, iż zakres prac budowlanych (m.in. sklepienie kryształowe) przerastały umiejętności miejscowej spółki murarskiej. Jak widać - część ówczesnych mieszkańców miasta myliła się. Sytuację świątyni przed remontem opisał ks. Jan Wieczorek „(...) Stan jego [kościola] wymagał gruntownej naprawy. Bez poważnego remontu używalność jego przeciągnęłaby się jeszcze na kilka, najdalej na kilkanaście lat. (...) Szczyt frontowy z pruskiego muru trzymał się tylko dzięki oparciu o dach, inaczej byłby runął.(...)”. Projekt przebudowy i sklepienia kościoła wykonał architekt Jerzy Raszyński z Warszawy. Bez wątplenia remontem kościoła „żyło” całe miasto, bowiem nie często zdarza się tak poważny zakres prac w świątyni. Jak podają źródła, rzemieślnicy i robotnicy zaoferowali się wykonać część robót bezpłatnie, część za zapłatą, a resztę na kredyt. Remont rozpoczęto 5 marca 1930 r. po mszy odprawionej w intencji robotników mających pracować przy jego przebudowie. Jak wspomina ks. Jan Wieczorek (...) *Po usunięciu wszystkich przeszkód z kościoła, ustawiono rusztowanie i zaczęła się rozbiórka dachu oraz szczytów. Szczyt frontowy trzeba było rozebrać przed rusztowaniem dachu, gdyż opierał się o więzania dachowe. Ściana szczytowa posiadała w środku belki drewniane, które u dołu zostały kiedyś podcięte, co spowodowało nachylenie się całego szczytu na kościół. Szczyt środkowy, na którym stała sygnaturka był znowu za słaby dla podtrzymywania sklepienia. Posiadał on z zewnątrz pełne cegły, a w środku sporo gruzu. Nie mogło być mowy o opieraniu na nim ciężkiego*

Wnętrze franciszkańskiego klasztoru przed jego przebudową, rok 1930.

Kościół franciszkański w okresie przebudowy, rok 1930.

sklepienia, stąd należało go przebudować. Rozbiórkę bezpłatnie wykonali murarze (...). Do 1 grudnia 1930 r wykończono sklepienie, dach, szczyty, sygnaturkę i chór oraz otynkowano sklepienie i ściany. Prezbiterium zasklepieno w czerwcu 1931 r. i tym samym zakończono prace remontowe. Aby pozostawić potomnym ślad i aby nikt nie miał wątpliwości kto brał udział w tych pracach remontowych, miejscowi murarze domowym sposobem wmurowali na poddaszu kościoła prowizoryczną tablicę pamiątkową na której widnieje napis: „Wszelkie roboty wchodzące w zakres murarstwa wykonali mistrz. murarscy (s-ka) M. Szewczykowski, Fr. Plebański, A. Ciechanowski, B. Kopkiewicz.”

Jak widać miejscowi nieznanymi murarze odcisnęli swe piętno na kartach historii Radziejowa dając tym samym dowód na to, iż nawet zwykły przeciętny człowiek może coś zrobić dla swej lokalnej społeczności, a tym samym pozytywnie zapisać się na kartach historii miasta. Ks. Jan Wieczorek w ostatnim zdaniu swej publikacji (600-lecie Bitwy pod Płowcami i historia klasztoru w Radziejowie Kujawskim, 1931) ujął to w ten sposób: „(...) *Komitet żywi nadzieję, że (...) pięknie odnowiona świątynia pozostanie dla przyszłych pokoleń nie tylko pomnikiem zwycięstwa Łokietkowego, ale i pomnikiem wiary i pobożności mieszkańców Radziejowa i ziemi kujawskiej.*” w tym owych murarzy.

Spisał i fotografował:
Paweł Śrubas

Posłowie do poprzedniego artykułu ...

W ostatnim numerze ukazał się artykuł opisujący m.in. rodzinę Lange. Jeden z mieszkańców Radziejowa p. Szymon Szynkowski nie zgodził się z faktem jakoby Edward Lange został wzięty do niewoli jako żołnierz wojska polskiego. Jak twierdzi, Edward Lange był zagorzałym hitlerowcem i faktycznie został wzięty do niewoli lecz jako żołnierz Wehrmachtu. Na potwierdzenie powyższej tezy przytoczył słowa żyjącego swego brata – Zdzisława Szynkowskiego (ur. 1927), który podczas okupacji niemieckiej miał pracować u niego jako młodociany ogrodnik. Jak twierdzi Zdzisław Szynkowski, na ścianie w gabinecie Edwarda Lange miały ponoć wisieć dwa portrety: Adolfa Hitlera i Edwarda Lange w mundurze niemieckim.

Powyższą tezę przekazałem mojemu rozmówcy p. Antoniemu Kowalkowskiemu, który podtrzymał swe wcześniejsze słowa argumentując to tym, iż Edward Lange po zakończeniu wojny powrócił do Radziejowa obejmując w zarząd gospodarstwo w Leonowie. Jak twierdzi p. Kowalkowski – gdyby Edward faktycznie był hitlerowcem, groziło by mu nawet rozstrzelanie, a tymczasem nowa władza ludowa powierzyła mu w zarząd gospodarstwo.

W związku z powyższym temat Edwarda Lange pozostaje otwarty....

TKKF Radziejowianka uczciła wyzwolenie Radziejowa

Z okazji wyzwolenia miasta Radziejowa Ognisko TKKF „Radziejowianka”, zorganizowało po raz pierwszy na nowej hali im. F. Malinowskiego przy MZS otwarty turniej w tenisa stołowego. W turnieju udział wzięło 28 tenisistów z: Inowrocławia, Płocka, Boniewa, Czerniewic, Brześcia, Piotrkowa, Bytonia, Włocławka, Lubienia i z powiatu radziejowskiego. Zawodnicy grali w pięciu grupach „każdy z każdym”. Dwóch najlepszych z każdej grupy grało systemem pucharowym do piątego miejsca.

Strefa finałowa –Kapełiński Robert (Radziejów) pokonał Mikuckiego (Włocławek), Politowski (Płock) wygrał z Golasińskim (Lubień), Jaworski (Inowrocław) wygrał z Rybickim (Piotrków), Doręda pokonał Grzelaka, Żak przegrał z Wojciechowskim wszyscy z Piotrkowa.

Wszystkie te mecze były bardzo wyrównane i kończyły się wynikiem 3-2. Dalsze pojedynki były również bardzo ciekawe nikt nie odpuszczał, Kapełiński 2-3 Politowski, Jaworski- Doręda 3-2, Jaworski-Wojciechowski Daniel 2-3.

W finale Wojciechowski Daniel pokonał Politowskiego 3-1 zdobywając Puchar Burmistrza Miasta. Wszyscy uczestnicy byli zadowoleni z doskonałych warunków i zapowiedzieli, że chętnie będą przyjeżdżać na organizowane przez TKKF turnieje. Organizator serdecznie dziękuje panu Remigiuszowi Koźmińskiemu dyrektorowi szkoły za udostępnienie sali i sprzętu. Puchary zostały zakupione przez Urząd Miasta, sponsorzy - Pizzeria Dorota Kaczorowska Dobre, sklep sportowy „Cezar”, Paweł Szykowski.

*Prezes TKKF Radziejowianka
Piotr Wojciechowski*

RADZIEJOWSKI BIEG POŁUDNIOWY

**Najlepsze 10 km
na Kujawach**

www.biegradziejow.pl

18 czerwca 2016

Przed biegiem na 10 km
biegi dla dzieci i młodzieży

